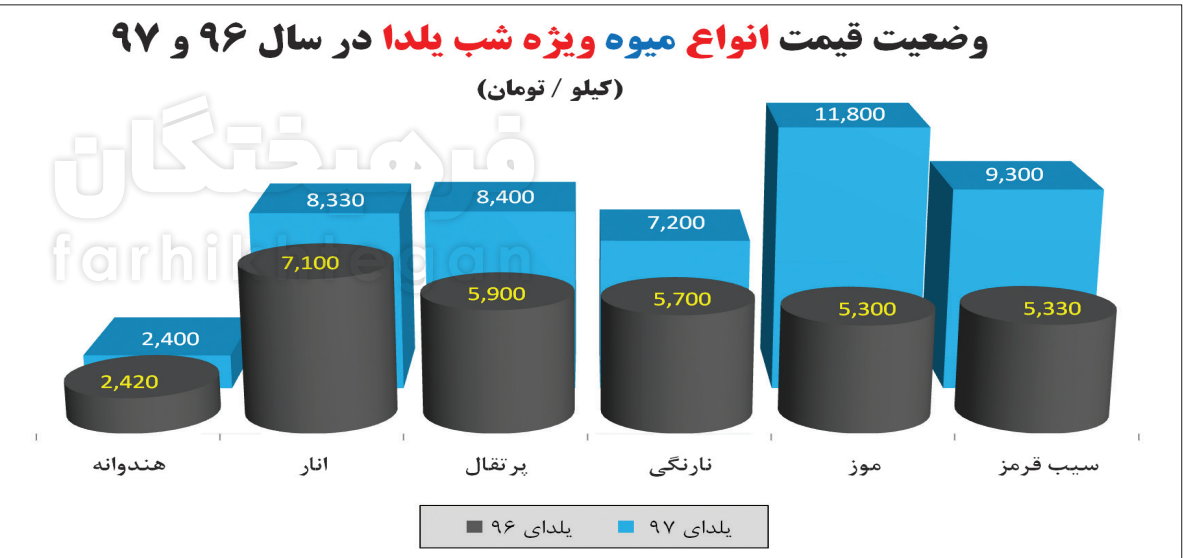
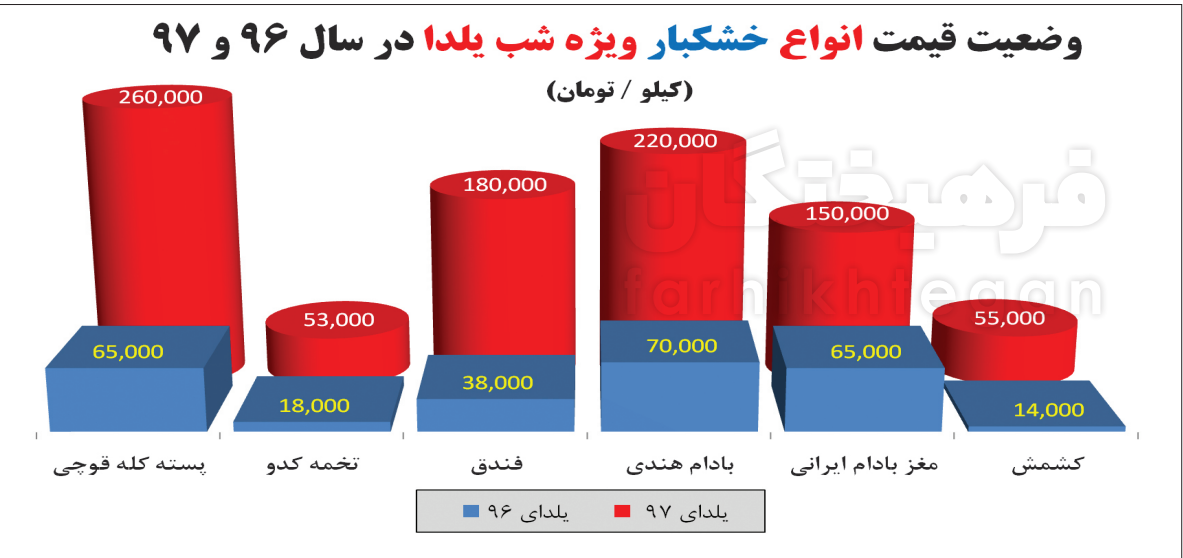

افزایش ۱۵ تا ۴۰۰ درصدی هزینه‌های شب یلدا

سفره شب یلدا کوچک‌تر شد

تومان دارند. اگر حداکثر درآمد این قشر از جامعه دومیلیون و ۵۰۰ هزار تومان درنظر گرفته شود، این افراد برای تهیه حداقل اقلام مورد نیاز شب یلدا که پیش از این محاسبه شد (۳۱۱ هزار و ۹۳۰ تومان) باید ۱۳ درصد از حقوق خود را به این امر اختصاص دهند. نکته جالب توجه اینکه جمع مبالغ انواع آجیل و خشکبار (مذکور در جدول) رقمی معادل ۹۱۸ هزار تومان است. این رقم معادل ۷۳ درصد از حقوق یک کارگر می‌شود. به عبارت دیگر، تنها یک قلم از اقلام مورد نیاز شب یلدا، اندکی بیشتر از حقوق ماهانه یک کارگر است. ذکر هزینه‌های مورد نیاز برای تهیه اقلام سفره شب یلدا در این گزارش، تنها یک محاسبه ساده از میزان تاثیر افزایش قیمت‌ها بر کوچک‌تر شدن سفره شب یلداست. در شرایطی که خانوارهای کم‌درآمد و اقشار آسیب‌پذیر جامعه حتی توان تامین کمترین مایحتاج ضروری زندگی را ندارند و سبد غذایی این قشر همواره از گوشت و مرغ و سایر خوراکی‌ها خالی است، برگزاری سنت شب یلدا بیشتر به یک آرزو شباهت دارد تا واقعیت. افزایش ۳۰۰ درصدی قیمت پسته یا ۷۴ درصدی قیمت سیب، ارقامی نیست که خانوارهای با درآمد متوسط نیز از پس آن برآیند، چه رسد به اقشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد.

خانواده تحمیل می‌کند. اگر فرض کنیم وزن یک هندوانه متوسط ۶ کیلوگرم باشد، برای خرید آن باید ۱۴ هزار و ۴۰۰ تومان پرداخت شود. علاوه بر این، برای خرید یک کیلو انار نیز باید هشت هزار و ۳۳۰ تومان هزینه شود. خرید یک کیلو از هرکدام از میوه‌های مندرج در جدول شامل سیب، پرتقال، نارنگی و موز نیز معادل ۳۶ هزار و ۷۰۰ تومان نیاز دارد.

محاسبه ارقام ذکرشده که کمترین اقلام مورد نیاز شب یلدا محسوب می‌شوند، ۳۱۱ هزار و ۹۳۰ تومان هزینه برای یک خانواده کارگری دربر دارد. به عبارت دیگر، حداقل هزینه مورد نیاز برای تهیه مایحتاج شب یلدای امسال، ۲۴ درصد از حقوق یک کارگر ساده را تشکیل می‌دهد. همان‌طور که گفته شد، این رقم بدون در نظر گرفتن هزینه‌های ماهانه معیشت یک خانواده است.

صرف ۱۳ درصد از درآمد برای سفره شب یلدا
براساس آمار اعلام‌شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۲۰ میلیون نفر از جمعیت کشور را اقشار آسیب‌پذیر شامل کارمندان، کارگران و افراد تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی تشکیل می‌دهند که ماهانه درآمدی کمتر از سه‌میلیون

کارگر سایر سطوح مزدی ماهانه یک‌میلیون و ۴۰۹ هزار و ۴۲۴ تومان حقوق دریافت می‌کند. در حال حاضر بیش از ۱۳ میلیون نفر از جمعیت کشور را کارگران تشکیل می‌دهند؛ یعنی حدود ۱۶ درصد از جمعیت کشور. اگر میانگین حقوق هر دو گروه از جامعه کارگری کشور را رقمی معادل یک‌میلیون و ۲۶۰ هزار تومان در نظر بگیریم، باید دید یک خانواده کارگری بدون در نظر گرفتن هزینه‌های سبد معیشتی، امسال چه مبلغی را باید برای برگزاری یک شب یلدای ساده و کم‌هزینه در نظر بگیرد.

۳۱۴ هزار تومان؛ حداقل هزینه برای شب یلدا
اگر یک خانواده کارگری امسال تصمیم به خرید آجیل شب یلدا داشته باشد و برای صرفه‌جویی در هزینه خرید آجیل، هرکدام از خشکبار موجود در آجیل را به میزان ۴۵۰ گرم (ربع کیلو) تهیه کند، با توجه به قیمت‌های سسال جاری رقمی حدود ۲۴۲ هزار تومان باید بابت خرید آجیل هزینه کند. از سوی دیگر اگر همین خانواده کارگری تنها به خرید نیم کیلو از یک نوع شیرینی مانند شیرینی دانمارکی اکتفا کند، باید ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان بابت تهیه شیرینی بپردازد. خرید میوه نیز هزینه‌های قابل توجهی را به

کالاها و اقلام خوراکی، سفره شب یلدای امسال را نه تنها کوچک‌تر کرده بلکه به‌نظر می‌رسد بساط شب‌نشینی‌های این شب را نیز در بسیاری از خانواده‌های کم‌درآمد برچیده است.

بساط برچیده شده شب یلدا

طبق جدول و نمودارهای ذکرشده در متن این گزارش به‌خوبی می‌توان دریافت که قیمت خوراکی‌های شب یلدا، امسال نسبت به سال گذشته به چه میزان افزایش یافته است. در میان خوراکی‌های شب یلدا، آجیل و خشکبار صدرنشین نمودار افزایش قیمت‌ها هستند و پس از آن به ترتیب میوه‌ها و شیرینی‌ها با افزایش بی‌سابقه قیمت مواجه هستند. با وجود آمار به دست آمده، بدیهی است که امسال بخش عمده‌ای از خانوارهای ایرانی به‌ویژه اقشار کم‌درآمد و با درآمد متوسط، قادر به خرید آجیل، ولو به میزان کم نیز نیستند.

براساس مصوبه شورای عالی کار، کارگران دستمزدها را به دو گروه «کارگران حداقلی‌گیر» و «سایر سطوح مزدی» تقسیم می‌شوند که با احتساب افزایش حقوق سال جاری، یک کارگر حداقلی‌گیر ماهانه یک‌میلیون و ۱۱۱ هزار و ۲۶۹ تومان و یک

کمتر از چهار روز دیگر تا پایان فصل پاییز و فرارسیدن شب یلدا باقی مانده است. طبق آداب و رسوم قدیم، خانواده‌های ایرانی در طولانی‌ترین شب سال گردهم جمع شده و با شب‌نشینی و خوردن و نوشیدن میوه، شیرینی، آجیل، تنقلات و چای تلاش می‌کنند سردی نخستین شب فصل زمستان را به گرمی سپری کنند. ادای این سنت دیرینه اگرچه هرساله میان ایرانیان به اشکال و شیوه‌های مختلفی انجام می‌شود، اما رسم ثابت شب‌نشینی‌های شب یلدا، خوردن میوه به‌ویژه هندوانه و خوردن آجیل و شیرینی بوده است. طی دهه‌های گذشته معمولاً بزرگ خانواده با تهیه اقلام و خوراکی‌های مورد نیاز شب یلدا و دعوت از فرزندان و اقوام و خویشان میزبانی میهمانان شب یلدا را برعهده داشت. نکته قابل توجه این‌که به‌طور معمول، میزبان به‌واسطه تهیه و خرید اقلام مورد نیاز شب یلدا متحمل فشار اقتصادی سنگینی نمی‌شد. با وجود این و برای برگزاری یک شب یلدای عادلانه در برخی خانواده‌های کم‌درآمد، خرید اقلام مورد نیاز شب یلدا بین میهمانان تقسیم می‌شد. شاید بتوان گفت این شیوه برگزاری شب یلدا به‌ویژه طی چند سال اخیر کم و بیش رواج داشت، اما شرایط نابسان اقتصادی کشور و افزایش افسارگریخته قیمت

گزارش

ضربه به تولید از دریچه ماده ۱۱ طرح حمایت از تولید داخل

۱- روند افسارگریخته افزایش هزینه‌های سازمان تامین اجتماعی که در این چند سال شاهد آن بوده‌ایم، افزایش معنادار هزینه‌های درمان پس از «طرح تحول سلامت»، افزایش مستمری‌بگیران، تورم و... از جمله مهم‌ترین عوامل این روند بوده‌اند.

۲- نکته بعدی که حائز اهمیت است، نحوه تامین این هزینه‌هاست. سازمان تامین اجتماعی که باید با سرمایه‌گذاری‌ها و آینده‌نگری لازم پیش‌بینی این شرایط را می‌کرد، اما به‌دلیل مدیریت ناکارآمد در این وضعیت دستش خالی مانده است و شستار (شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی)، بزرگ‌ترین بنگاه اقتصادی کشور که قرار بود در چنین ایامی کمک‌حال سازمان باشد، با تبدیل شدن به حیاط‌خلوت مدیران در عمل بخش

با رویکرد متفاوتی به مساله حق بیمه قرارداد ورود شود. اما نه تنها این امر محقق نشده که باید گفت این مواد فاجعه‌ای تاریخی در ضربه به کسب‌وکارها را به ارمان می‌آورد. در ماده ۱۱ این طرح که با هدف حل مشکل پیمانکاران و تولیدکنندگان یا سازمان تامین اجتماعی، به موضوع حق بیمه قراردادهای پیمانکاری پرداخته شده است، سازمان تامین اجتماعی این اختیار را پیدا کرده است تا هر سه‌سال یکبار نسبت مزد به کل کار انجام‌یافته (ضریب) قراردادهای عمرانی یا غیرعمرانی (با مصالح یا بدون مصالح) را تعیین کند.

اشاره به چند نکته می‌تواند تا حدی عمق خسارت این ماده را برای کسب‌وکارها روشن کند:

در طرح اصلاح قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور، موضوع حق بیمه قراردادهای پیمانکاری در ماده ۱۱ مطرح شده است. وجود این ماده باعث می‌شود دست سازمان تامین اجتماعی برای فشار بیشتر بر کسب‌وکارها و تولید باز شود که در تناقضی با حمایت از تولید و اشتغال است.

۱۱۱

با توجه به اهمیت حمایت از تولید داخل، مجلس شورای اسلامی تاکنون چند قانون را در این مهم به تصویب رسانده است؛ قوانینی همچون قانون رفع برخی موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی مصوب ۱۳۸۷، قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور مصوب سال ۱۳۹۱ و قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر مصوب اردیبهشت ۱۳۹۴. در همه این قوانین تلاش شده حق بیمه فعالیت‌های پیمانکاری که همواره به‌عنوان یکی از چالش‌های مهم کسب‌وکارها مطرح بوده است، مورد بازبینی قرار گیرد اما همچنان اتفاق خاصی در حوزه حق بیمه پیمانکاری‌ها نیفتاده است و تامین اجتماعی همچنان با تفسیر یک‌جانبه‌ای که از ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی ارائه می‌دهد، نه تنها مقاطعه کاران که دایره بسیار وسیعی از کسب‌وکارها را زمین‌گیر کرده است. در طرح اصلاح قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور که در کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی آمده شده و نمایندگان مجلس کلیات این طرح را تصویب کرده‌اند، موضوع حق بیمه قرارداد در مواد ۱۱ و ۱۲ دوباره مطرح شده است. با وجود تجربه قانون‌های گذشته پیرامون حق بیمه قراردادهای پیمانکاری موضوع ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی، انتظار می‌رفت در این قانون

به‌روز کردن ضرایب حق بیمه قرارداد حتی اگر پذیرفتنی باشد، با این اوصافی که شد کاملاً در جهت منافع تامین اجتماعی خواهد بود. در چنین شرایطی که تامین اجتماعی به‌هیچ‌وجه خود را مسئول آینده کسب‌وکارها نمی‌داند و بار مشکلات خود را به دوش آنها انداخته است، دادن اختیار تعیین ضرایب به این سازمان یعنی تیر خلاصی به تولید و اشتغال. قانون‌های گذشته مجلس در عین ناکارآمدی در تغییر سازوکار حق بیمه قرارداد، این امید را زنده نگاه داشته بود که نمایندگان مردم دغدغه کسب‌وکارها را دارند و با صبر و بردباری و اصلاح قوانین مشکلات حوزه تولید و اشتغال رو به سامان خواهد بود؛ اما باید گفت وجود ماده ۱۱ این طرح در تناقض با رسالت مجلس مبنی بر حمایت از تولید و اشتغال است، به همین دلیل در شرایط کنونی کشور اگر مجلس بخواهد کمکی به تولید کند، باید ماده ۱۱ طرح اصلاح قانون حداکثر استفاده از توان تولید ملی را حذف کند.

